

Projekt

z dnia 18 września 2025 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY DĘBE WIELKIE**

z dnia 25 września 2025 r.

**w sprawie wyrażania stanowiska dotyczącego zmiany przepisów prawa
w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców
w domach pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat**

Na podstawie art.18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U z 2025 r., poz. 1153) uchwala się, co następuje;

§ 1. Rada Gminy Dębe Wielkie wyraża stanowisko w sprawie zmiany przepisów prawa w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Stanowisko, o którym mowa w §1, kieruje się do:

1. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
2. Prezesa Rady Ministrów,
3. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
4. Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej,
5. Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,
6. Posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z Komisji Polityki Społecznej i Rodziny oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej,
7. Posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z terenu województwa mazowieckiego,
8. Senatorów Rzeczypospolitej Polskiej z Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej oraz Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej,
9. Senatorów Rzeczypospolitej Polskiej z terenu województwa mazowieckiego,
10. Samorządów gminnych z terenu województwa mazowieckiego,
11. Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
12. Unii Miast Polskich,
13. Związku Miast Polskich.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy w Dębem Wielkim.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy Dębe Wielkie

**Mirosław
Sylwester Siwik**

Załącznik do uchwały Nr
Rady Gminy Dębe Wielkie
z dnia 25 września 2025 r.

Stanowisko Rady Gminy Dębe Wielkie w zakresie zmiany przepisów prawa w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U.2025.1214 t.j.) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

Zgodnie z art. 61 ust. 1, 2, 3 ustawy o pomocy społecznej:

1. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) mieszkaniiec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej
 - przy czym osoby i gmina określone w pkt 2 i 3 nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniiec domu ponosi pełną odpłatność.

2. Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

- 1) mieszkaniiec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi - zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2:
 - a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,
 - b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym, że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

3. W przypadku niewywiązywania się osób, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 2a, z obowiązku opłaty za pobyt mieszkańca domu w domu pomocy społecznej, ustalonego w decyzji lub umowie, o której mowa w art. 103 ust. 2, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Wydatki gminy podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Przepis art. 104 ust. 3-8 stosuje się odpowiednio.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej obowiązek zwrotu wydatków poniesionych

na świadczenia z pomocy społecznej spoczywa na:

- 1) osobie i rodzinie korzystającej ze świadczeń z pomocy społecznej;
- 2) spadkobiercy osoby, która korzystała ze świadczeń z pomocy społecznej - z masy spadkowej;
- 3) małżonku, zstępnych przed wstępnymi osoby korzystającej ze świadczeń z pomocy społecznej - jedynie w przypadku, gdy nie dokonano zwrotu wydatków zgodnie z pkt 1 i 2, w wysokości przewidzianej w decyzji dla osoby lub rodziny korzystającej ze świadczeń z pomocy społecznej.

Zgodnie ze stanowiskiem zawartym w odpowiedzi na interpelację nr 875 w sprawie zmian w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej i możliwości egzekwowania tych opłat z dnia 3 stycznia 2020 r., udzielonej przez podsekretarza stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Pana Marcina Zielenieckiego, przepisy ustawy o pomocy społecznej umożliwiają gminie wystąpienie o zwrot poniesionych wydatków z masy spadkowej spadkobiercy mieszkańca DPS lub członka rodziny zobowiązanego do ponoszenia odpłatności za pobyt pod warunkiem, że spadkobierca przyjmie spadek i tylko w sytuacji, gdy spadkodawca był zobowiązany do ponoszenia odpłatności za pobyt w DPS, a z tego obowiązku się nie wywiązywał.

Art.91. ust.1 nie upoważnia gminy do dochodzenia zwrotu wydatków jakie poniosła w sytuacji, gdy opłata wnoszona przez mieszkańca w wysokości 70% jego dochodu nie wystarczała na pokrycie miesięcznego kosztu utrzymania. Ta kwestia w ocenie Rady Gminy Dębe Wielkie wymaga uregulowania.

Mieszkańcy gminy kierowani do DPS-u posiadają zazwyczaj niewielki dochód, z którego co miesiąc potrącanie jest 70% kwoty na pokrycie kosztu utrzymania, a pozostałą część dopłaca gmina.

W odniesieniu do aktualnej stawki za pobyt w DPS różnica ta stanowi znacznie obciążenie dla budżetu gminy. Zgodnie z Zarządzeniem nr 12/25 Starosty Mińskiego z dnia 17 lutego 2025 r. średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej św. Józefa w Mieni w roku 2025 wynosi

7 817 zł. Wydatki, jakie poniosła gmina Dębe Wielkie na pokrycie kosztów pobytu mieszkańca w DPS w 2024 r. wyniosły 473 292,41 zł, natomiast do dnia 31.08.2025 r. 423 125,63 zł.

Podopieczni kierowani do DPS to bardzo często osoby samotne, ale dysponujące własnym majątkiem w postaci np. gospodarstwa rolnego, który w większości przypadków przechodzi na dalszych spadkobierców, nie partycypujących w kosztach utrzymania podopiecznego.

Mając na uwadze powyższe Rada Gminy Dębe Wielkie apeluje o podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do zmian w prawie polegających na umożliwieniu dochodzenia zapłaconej różnicy miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w DPS z jego masy spadkowej niezależnie od tego, czy wywiązał się on z pokrywania tego kosztu w postaci 70% swego dochodu.